

استقبال کاربران ایرانی از بازی های بومی باعث شده تولید این محصولات در ایام شیوع کرونا با رشد قابل توجهی روبه رو شود

سبقت بازی سازهای ایرانی از کرونا

ویژه ها

گزارش جام جم از ابعاد سند امنیت قضایی که به تازگی از سوی رئیس قوه قضاییه ابلاغ شد

عملیات برای حفظ حقوق شهروندی

رئیس دستگاه قضا در ۱۶ مهر سند امنیت قضایی را تصویب و در ۲۱ مهر آن را ابلاغ کرد. سند امنیت قضایی دارای محورهای مهمی است که می تواند نقش زیادی در ریل گذاری آتی قوه قضاییه داشته باشد. ریل گذاری کلان دستگاه قضایی و توجه به مسائل راهبردی از دستور کارهای اصلی حجت الاسلام سید ابراهیم رئیسی از ابتدای ریاستش در قوه قضاییه است و در همین زمینه شاهد ابلاغ چند سند راهبردی بوده ایم که آخرین آنها سند امنیت قضایی است که در ۳۷ ماده و ۲۰ صفحه توسط رئیسی در ۲۱ مهر ابلاغ شده است...

۲

جزئیات عملیات بازگرداندن مدیرعامل فراری بانک سرمایه به کشور

فرار و فرود

گفت وگویی اختصاصی با رئیس پلیس انتربول ناچا

۱۹ | روحانساندیش | جام جم

درنگ

واقعیت هایی درباره لغو تحریم تسلیحاتی

تحریم تسلیحاتی ایران همواره از ابتدای انقلاب از سوی آمریکا به صورت تحریم اولیه وجود داشته است، اما از سال ۲۰۰۷ این کشور تلاش کرد تا از طریق تحریم های سازمان ملل این تحریم ها را همه جانبه کند. حتی با وجود توافق برجام نیز هر نوع خرید یا فروش تسلیحات سنگین صرفا با محدودیت ها و نظارت بین المللی امکان پذیر شد و تحریم ها عملا پابرجا بود. گرچه بر اساس برجام، تحریم تسلیحاتی پس از پنج سال به عنوان اولین مورد از تحریم ها باید لغو شود، اما آمریکا از ۲۷ مهر، روز شماری را در سایت وزارت خارجه خود راه اندازی کرد تا این موضوع را به عنوان تهدید جدید از سوی ایران مطرح کند مبنی بر این که با توجه به تحولات منطقه، رفع تحریم های ایران باعث بی ثباتی منطقه می شود. البته این رویکرد از سوی کشورهای دیگر از جمله سایر اعضای برجام مورد پذیرش قرار نگرفت. در این میان نکته ای که نباید از آن غفلت داشت این است که عدم همراهی اروپا به نوعی به خاطر معادلات سیاسی بوده، چرا که موضع رسمی اروپا این بوده که تحریم تسلیحاتی خاص خود را حداقل تا سال ۲۰۲۳ حفظ کند و حتی تلاش داشت آن را به عنوان مصالحه و شش ماه بعد ذیل برجام تداوم دهد. در هر حال به دنبال آن هستند با هر روشی غیر از سازمان ملل، تحریم های بین المللی را حفظ کنند.

محمد جمشیدی

استاد دانشگاه تهران

همچنین باید توجه داشته باشیم موضع اروپا برای عدم همراهی با آمریکا به دلیل رویکرد مثبت به ایران نیست بلکه رویکرد سیاسی آنها نسبت به ایران مانند آمریکا است، اما در حال حاضر صرفا بر اساس برخی ملاحظات سیاسی خود، چنین رویکردی را به ایران دارند، زیرا معتقدند اگر در این زمینه به صورت مستقیم بر ضد ایران همکاری داشته باشند، اصل برجام که البته کالبدی نیمه جان دارد به خطر می افتد، بنابراین تلاش می کنند ایران را به نوعی مهار کرده، اما تحریم های تسلیحاتی را از روش های دیگر دنبال کنند. بر همین اساس باید تأکید کرد گرچه رفع تحریم ها به لحاظ حقوقی مثبت بوده، اما به لحاظ عملی تفاوت خاصی برای ما ایجاد نمی کند. به این ترتیب امروز یعنی ۲۷ مهر به معنی تغییر رویکرد اروپا نسبت به فعالیت های نظامی ایران نیست.

در مورد روسیه و چین نیز باید گفت آنها بر اساس منفعت اقتصادی خود اگر بتوانند به ایران سلاح بفروشند، این کار را انجام خواهند داد و به لحاظ کلان هم تمایلی ندارند. رویکرد مهار و محدودیت زایی آمریکا علیه ایران به صورت بلندمدت ادامه داشته باشد. در هر حال رویکرد روسیه و چین نسبت به ایران با اروپا متفاوت است و همان طور که شاهد بودیم در جلسه شورای امنیت حتی حاضر به استفاده از حق وتو بودند، اما سه کشور اروپایی به رغم ملاحظات امنیتی خود حتی حاضر نشدند رأی خود را به منفی تبدیل کنند و رأی ممتنع دادند.

در مجموع باید تأکید کرد، پایان تحریم تسلیحاتی ایران به لحاظ حقوقی مثبت است، اما در عمل تفاوت خاصی برای ما ایجاد نمی کند. برخی موضوع رفع تحریم ها را خیلی بزرگ جلوه می دهند، این در حالی است که رفع تحریم تسلیحاتی را نباید به عنوان یک پیروزی راهبردی تلقی کرد بلکه پیروزی تاکتیکی است، زیرا تقابل آمریکا با ایران ادامه دارد و وضعیت واقعی رویکرد اروپا به ایران را باید در دوره پس از انتخابات آمریکا جست و جو کرد.

در کل و در شرایط تداوم و تشدید تحریم های مالی و اقتصادی، هر چند اولویت اقتصادی ایران، اقتصاد جامعه است اما به هر حال باید این تغییر وضعیت حقوقی را تثبیت کند و آن از طریق خرید و فروش رسمی تسلیحات و ولو به مقدار محدود است، چرا که اکنون رفع تحریم معارض هایی دارد و با این اقدام تغییر وضعیت به لحاظ حقوقی تثبیت می شود، اما نباید فراموش کرد که بازی و رقابت بزرگ تری در جریان است که فراتر از مساله تحریک تسلیحاتی است.

نکته

هراس آمریکا از چیست؟

در سالیان اخیر که تحت شدیدترین تحریم های تسلیحاتی (اعم از خرید، فروش، دریافت مشاوره و...) بوده، اما محصولاتی تولید کرده که دنیا را انگشت به دهان کرده است. تا جایی که مدیر اسبق برنامه موشکی رژیم صهیونیستی می گوید من به خاطر تولید موشک فاتح ۱۱۰ کلاه از سر برمی دارم (۱۷ جولای سال ۲۰۱۵ - واشنگتن). نکته دوم این که، اینها بخش هایی بسیار ناچیز از داشته های تسلیحاتی ایران بود تا شما با بخشی از داشته های کشورتان آشنا شوید. حال سوال اینجاست که آمریکا و غرب چرا خود را به آب و آتش زدند که تحریم تسلیحاتی لغو نشود؟ پاسخ روشن است، قطعا حد و حدودی از تسلیحات که ایران هنوز به فناوری تولیدش دست نیافته یا صرفه اقتصادی برایش نداشته که آنها را تولید کند، ناچیز است. آنچه آمریکا را به وحشت انداخته، خرید چند اسکا دران جنگنده یا چند فروند نگران بوده و است؛ یکی فروض است دشمن از دو مساله حساس تر نگران بوده و است؛ یکی فروض تجهیزات نظامی مدرن به کشورهایی که مشی ضد استکباری دارند و دیگری انتقال فناوری نظامی به آنها.

آنچه واضح است، این که کشورمان در برخی حوزه ها از جمله جنگنده، نیاز به خرید خارجی دارد؛ البته فرآیند تولید در داخل هم با سرعت در حال پیگیری و پیشرفت است، اما به دلیل این که ممکن است تولید جنگنده های سنگین، یک دهه و شاید بیشتر طول بکشد، طبعا این احتمال وجود دارد که مثلا خرید جنگنده پیگیری شود اما با این حال مساله اصلی در لغو تحریم ها، این نیست. آمریکا و غرب نگران هستند که مثلا ایران با توجه به توانمندی بسیار بالایی که در طراحی و تولید انبوه پهپاد های رزمی و شناسایی در اختیار دارد، به کشورهای منطقه و حتی فرامنطقه پهپاد صادر کند، یا این که موشک های بالستیک تاکتیکی ایران به هر کشوری در سطح منطقه یا بعضا در قاره های دیگر جهان که صادر شود، قدرت دفاعی آن کشور را تا حد قابل توجهی بالا خواهد برد و این یعنی رنگ خطر برای دشمن. نکاتی که گفته شد، یک معنا بیشتر ندارد و آن این که ایران اسلامی به اقتدار تسلیحاتی رسیده و حتی اگر تحریم ها هم لغو نمی شد، اثر زیادی در ارتقای توانمندی کشورمان نداشت.

از این منظر، آمریکا و غرب تلاش زیادی کرد تا تحریم ها لغو نشوند، اما موفق نشدند. با وجود این، حالا باید منتظر مقابله به مثل با تجهیزات ایرانی شوند که کشورهای آزاد جهان به صورت رسمی این تجهیزات را از ایران خرید ه اند و در واقع، دشمنان از این به بعد، باید هر روز منتظر خبر جدیدی باشند از فروش تجهیزات نظامی مدرن ایرانی به یک کشور دیگر و تشکیل صفوف جدید مقابله با زورگویی.

الان که این یادداشت را می خوانید، چند ساعتی است تحریم های تسلیحاتی جمهوری اسلامی ایران لغو و کشورمان از زیر این تحریم های ظالمانه، خارج شده، اما در این باره توجه به چند نکته درباره آینده پیش رو مهم به نظر می رسد.

حسین دلیروز

تحلیلگر مسائل دفاعی

اول این که، به هر حال تحریم تسلیحاتی زمانی برقرار شد که جمهوری اسلامی ایران در وضعیت سختی قرار داشت و کسی حاضر نبود به کشورمان سیستم های پدافندی اعم از رادار و موشک، سامانه های موشکی (کروز و بالستیک) و زیرسیستم های حساس آنها، شناور جنگی، بالگرد و... بفروشد. اما حالا که بعد از گذشت حدود یک دهه از تحریم سنگین تسلیحاتی، جمهوری اسلامی ایران در حالی از زیر بار این تحریم ها خارج شده که تنها کشور در جهان اسلام و جزو معدود کشورهای جهان است که می تواند سامانه های پدافندی با قابلیت پرتاب عمودی موشک و موشک هایی با قابلیت هدایت و کنترل TVC بسازد یا این که ایران دارنده دقیق ترین موشک های بالستیک جهان، تنها کشور سازنده موشک بالستیک ضد کشتی، سازنده مدرن ترین رادار های کشف و ردگیری، تنها کشور مستقل جهان اسلام که به تنهایی موفق به تولید جنگنده با توان تولید حدود ۹۰ درصدی تجهیزات در داخل، سازنده شناورهای بالگرد، سازنده موشک های کروز زمینی اعم از سوما و هوپره و... است.

بهر است بدانید این محصولات که همگی در مرزهای تکنولوژی روز دنیا قرار دارند و بسیاری از کشورها حتی تصور این را هم نمی کنند که روزی بتوانند به چنین سطحی از تکنولوژی برسند که بتوانند مثلا سامانه موشکی پدافندی تولید کنند، چه برسد به این که سیستم عمود پرتاب پدافندی (vertical launching system) یا موشک TVC (تغییر بردار انش) بتوانند تولید کنند، اما ایران به همت متخصصان داخلی و بدون حتی یک ساعت دریافت مشاوره خارجی، امروز سازنده چنین سیستم پدافندی با نام باور ۳۷۳ است.

یا بهتر است بدانید، اگر چه جمهوری اسلامی ایران دهه ۶۰ یا دهه ۷۰ شمسی تحت تحریم های سنگین تسلیحاتی به معنای دهه ۹۰ نبوده، اما اواخر جنگ تحمیلی با ابتکار شهید حسن طهرانی مقدم و تیمش و با تولید راکت های زلزلا پایه موشکی خود را گذاشت و بعدها در دهه ۸۰ شمسی کار به تولید موشک بالستیک فاتح ۱۱۰ رسید. قدری به سالیان اخیر اگر برگردیم، به راحتی می بینیم جمهوری اسلامی ایران

نیازمندی استانی قم

ضمیمه رایگان امروز

فراخوان سازمان بورس و اوراق بهادار

با موضوع طرح های فرهنگ سازی و آموزشی

شرح در صفحه ۸

بانک صادرات ایران

آگهی مناقصه ۹۹/۲

بانک صادرات ایران

شرح در صفحه ۳